

DIRECTOR:

Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

REDACTOR RESPONSABIL:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 180 Lei

Pe 6 luni . . . 90 Lei

Pentru străinătate 360 Lei

Numărul 3·50 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

După alegeri.

— Câteva constatări de mare actualitate politică. —

(=) Intregă țara se ocupă azi aproape exclusiv cu descifrarea tâlcului ce se desprinde din rezultatul alegerilor pentru Camera deputaților, și de aceea am crezut că nici noi nu ne putem prezenta acum cu folos în fața cititorilor noștri decât atacând chestiuni de această natură.

Ne-am gândit deci, că nu poate fi fără interes, să încercăm a scoate din graiul atât de elocvent al cifrelor ieșite din urne, semnificația profesională a alegerilor din săptămâna trecută, cari — orice s'ar spune — au avut și o atare semnificație.

Cetitorii noștri, cari își vor mai aduce desigur aminte de faimosul „memoriu Goldiș“, de care ne-am ocupat pe larg în numărul dela 17 Ianuarie 1925, știu, că între gravaminele de competență ridicate de acest memoriu față de conducerea partidului național, a fost — nici nu la ultimul loc — și chestiunea profesională, pretextând o înlăturare sistematică a elementelor ortodoxe dela conducerea lui. Ceeace s'a petrecut apoi în legătură cu recenta disidență a dlui Goldiș, secundat fără nici o ezitare de dd. Lupaș și Lapedatu, toți trei membri marcant ai organizațiilor bisericești și unul chiar propagandist pe față al ortodoxiei, a dat, după părerea noastră, o confirmare definitivă presupunerii, că chestiunile de ordin profesional au contribuit la spargerea vechei solidarități a partidului național cel puțin tot atât de mult, ca și veleitatea dlui Goldiș de-a se erija și impune ca unic și suprem președinte al partidului național, a cărei ultimă așchie spunea altădată că are să fie.

Amănuntele acestei desbinări recente sunt destul de cunoscute, pentru a nu mai fi nevoie să insistăm în chip deosebit asupra lor. Ajunge, pentru a sprijini afirmația noastră, să subliniem bucuria aproape delirantă care a cuprins organele de publicitate ale bisericii ortodoxe, cari — având toate caracter pronunțat de oficialitate —, înfățișau, evident, mentalitatea ce stăpânea în cercurile conducătoare ale ortodoxiei. Dar acestea nu făceau nici ele nici un secret din nădejdiile ce leagă de opera guvernului Averescu, venit afirmative la putere direct pe socoteala, că Ardealul românesc va urma măcar pe jumătate pe ceice au înțeles să facă primul lor congres de organizare chiar la reședința mitropoliei sibiene și încă — e bine să nu se scape acest moment prea puțin remarcat până acum — chiar cu ocaziunea unui sinod bisericesc, care se întrunea acolo în Dumineca Mironosiștelor.

Având toată aprobarea înaltelor fețe bisericești și, aproape sigur, a celei mai mari părți a preoșimei ortodoxe de rând, aderenții dlui Goldiș așanumiții „fripturiști“, cum îi numește

de comun aura populară —, o dădeau ca sigur, că credincioșii bisericii ortodoxe se vor grupa în alegeri, ca unul, în jurul steagului puterii, în stare să ademenească pe cei trei miniștri ardeleni, cari, până în pragul ridicării lor la aceasta treaptă, figurau între conducătorii partidului, a cărui firmă au crezut că încă pot să o ducă cu sine.

Lucrurile au ieșit însă altfel. Trecând în revistă rezultatele alegerilor din Ardeal, cari — nu se știe încă destul de precis datorită căror înjoncțiuni și combinații — au fost neasemănat mai omenoase decât cele din vechiul regat și din Basarabia, se poate constata din partea oricui, că „fripturiștii“ noștri s'au ars de abinele, și încă aproape pe întregă linia. Se știe anume, că *puterea bisericii ortodoxe este în părțile sudice ale Ardealului*, unde credincioșii bisericii noastre nu formează decât insule mărunte și aproape neînsemnate în masa compactă a mării ortodoxe, întrerupte doar pe alocurea de elementele săsești, șvabe și ungurești, cari însă, potrivit pactului electoral, se găseau și ele sub steagul și steaua comună a guvernului. Și atunci, ca să nu aruncăm în cumpănă județul Alba de jos, cu aproximativ 50 la sută Români ortodocși, unde — față de puterea de vrajă a numelui și autorității dlui Iuliu Maniu, lista căruia a întrunit aproape 23,000 voturi, — au îndrăznit să se ridice abia 8765 de voturi guvernamentale, să ne restrângem la celelalte județe mai pronunțat ortodoxe.

Amintim deci — ca să pornim dela margine — înainte de toate județul Brașov, unde, cu toată puterea săsească, opoziția național-țărănistă a știut să adune aproape 9000 de voturi față de cele 12,488 ale guvernului. În condiții poate și mai rele din punct de vedere minoritar este apoi județul Târnava mare și cu toate acestea opoziția a luat 7349 voturi față de cele 16,476 ale guvernului. La Făgăraș, în schimb, unde județul e curat românesc, guvernul a rămas într-o mare minoritate, având abia 4822 voturi față de cele peste 10,000 ale opoziției, și asta cu toate că aici s'a „fripturit“ aproape întregă organizația locală a partidului național, împreună cu o seamă de frunțași ai bisericii noastre. Ce să mai zicem apoi de județul Sibiu, temuta reședință a mitropolitului Bălan, cu un impunător număr de Sași bine disciplinați și cu nu mai puțin decât trei miniștri (Goga, Lupaș, Lapedatu) pe lista guvernamentală, care totuși a rămas, cu aproape 1000 de voturi în minoritate față de lista opoziției, în frunte cu numele mult „urgisitului“ ei șef, care este d. N. Iorga! Și dacă eșecul sibiian admite o gradație, pe acesta încă l-a pus în umbră biruința opoziției din învecinatul județ Hunedoara, unde lista dlui ministru

Groza a rămas, față de cele 33,530 voturi ale opoziției la ridicula cifră de 15,750 de voturi. Și Banatul, unde biserica noastră n'are decât o mică dieceză „misionară“, s'a dovedit și el, solidar cu mentalitatea de mai sus a Ardealului propriu zis, fiindcă cele 11,467 voturi ale opoziției unite din Caraș (față de 15,147 ale guvernului), cele 16,561 (față de 18,824) din Severin, cele 25,437 (față de 45,958) din Timiș-Torontal și — ca să amintim tot aici și fieful electoral al dlui Goldiș — cele 24,081 (față de abia 27,899) din Arad, sunt o dovadă hotărâtoare, și definitivă, că aderenții dlui Goldiș, cu întreg clerul ortodox care a stat în subordinea lui, nu numai că n'au reușit să înfrângă puterea și tenacitatea adevăratului partid național, ci — prin cei aproximativ 50 de deputați câți va avea în Cameră — i-au câștigat chiar o strălucire și o splendoare, cum n'a mai avut-o niciodată de când se găsește în opoziție.

Iar concluzia, deosebit de măgulitoare pentru noi, care se impune prin graiul acestor cifre, este, că în fața aspirațiilor de înaltă concepție națională ale mult încercatului partid național, dublat de aceea a dlui N. Iorga — o sinteză din cele mai minunate a acestor aspirații —, gogorița profesionalismului sterp și a proselitismului păgubitor, afișate ca steag și simbol al disidenței Goldiș-Lupașiane, nu poate prinde rădăcină în masele sănătoase ale popoului dela sate, care — cu tot veninul ce aproape zilnic i-se toarnă în suflet prin organele de publicitate ale Sibiului — se simte dator să meargă alături de ideile reprezentate prin dd. Maniu și Vaida, cu toate că știe foarte bine, că aceștia aparțin bisericii române unite.

În sfârșit, o altă concluzie, poate mai puțin importantă în sine, dar care ne atinge mult mai de aproape, este, că *aspirațiile juste și drepte ale bisericii noastre*, a căror realizare integrală o așteptăm dela partidul național, nu sunt contrariate de masa credincioșilor bisericii ortodoxe, ci numai de conducătorii, mai mult ori mai puțin oficiali, ai acestei biserici, cari în alegerile de acum s'au dovedit a nu fi stăpâni pe masele, pe cari le păstoresc.

Sunt lucruri, cari din punctul de vedere al bisericii noastre prețuiesc, după părerea noastră, mai mult decât atâtea alte rezultate poate neasemănat mai resonante decât acestea. De aceea credem, că e bine, ca ele să nu fie date uitării odată cu agitațiile electorale de azi.

O amenințare cu tâlc. Turburăți peste măsură de îndrăsneala noastră de a fi constatată, că „oficialitatea bisericii ortodoxe s'a pus din toate puterile deacurmezișul unui guvern prezidat de d. Iuliu Maniu“, de aceea că nu mai credem în posibilitatea unei legi a cultelor inspirate de duhul ortodoxiei „dominante“, și mai ales de cutezanța de-a fi spus că „credincioșii noștri vor ști să ceară tuturor candidaților, pe cari vor înțelege să-i sprijinească,

garanțiile necesare cu privire la drepturile imprescriptibile ale bisericii lor", dd. dela gazeta oficială a Preasfințitului Ivan dela Cluj ne amenință din nou cu desființarea. După o întreagă serie de reproduceri din cele scrise de noi asupra chestiunilor de mai sus, isteții colaboratori ai patronului tuturor Bâznogilor, subliniază cu bucuria unei mari descoperiri științifice, că de astă dată *Unirea* „mărturisește pe față manifestările deghizate din trecutul apropiat”. Și constatând, că „și biserica ortodoxă română are drepturile sale veșnice”, încheie cu următoarele rânduri, ce-i drept, foarte puțin logice, dar deosebit de semnificative:

„Am dorit ca luptele dintre frați să dispară, dar dacă suntem în continuu atacați (!) și cele mai sfinte drepturi (?) ale bisericii ortodoxe române sunt mereu persiflate (sic!), față de acest fel de provocări nu vom putea sta nepăsători nici noi. — Cel ce samănă vânt, va culege furtună”.

Ca din senin, ne găsim deci în fața unei noi declarații de războiu, asemănătoare celei de acum câțiva ani a I. Preasfințitului dela Sibiu. Apărându-ne, în legătură cu faimosul proiect al cultelor, drepturile și interesele bisericesti și îndemnând pe credincioși ca în alegerile parlamentare să impună tuturor candidaților respectarea integrală a acestora, iată-ne deci din nou în rolul mielului din poveste, care, deși stă mai la vale pe râu, turbură apele lupului, care — vorba nimerită add. dela Cluj — „își are și el drepturile sale veșnice” ..., asupra cărora nu e nevoie să mai insistăm.

Dar lumea știe, că „îndrăzneala” de-a apăra drepturile bisericii noastre, deschis și pe față, nu este de o dată atât de recentă, cum o găsemc acești domni, și mai știe și aceea, că pentru a o face nu am cerut nici odată învoirea prealabilă a oficialității bisericii ortodoxe. Nu o vom cere deci nici pe viitor și cu toate amenințările foarte semnificative, dar absolut nemeritate, ale Clujului, ne vom face și de aici încolo cât mai deplin datoria. —

O spunem, cu inima împăcată și cu siguranță, că după ce nu noi, ci dânsii sunt „sămănătorii de vânt”, tot ei vor trebui să „culeagă furtună”.

In cauza școlilor minoritare și confesionale. In toiu alegerilor și, evident, ca un corolar al pactului electoral încheiat de guvern cu minoritățile etnice, ministerul instrucțiunii a dat, în cauza școlilor confesionale ale acestora, următoarea decizie, care merită a fi reținută:

Având în vedere numeroasele formalități cerute de noua lege a învățământului particular, care nu s'a pus în aplicare decât în ziua de 19 Decembrie 1925;

Având în vedere imposibilitatea, ca toate cererile școlilor minoritare, de a li-se acorda dreptul de publicitate și mai cu seamă celor cari n'au avut, să treacă prin Consiliul permanent conform legii,

DECIDEM:

ART. I. — Tuturor școlilor minoritare și confesionale, cari au avut dreptul de publicitate și li-s'a ridicat, li-se permite, în mod excepțional, până la îndeplinirea formelor cerute de lege, și numai provizoriu, a ține examenele ca și când ar avea dreptul de publicitate.

ART. II. — Programele de studii ale acestor școli vor continua să se aplice până la sfârșitul anului acesta școlar, urmând ca pentru anul viitor școlar să se aplice programa conform noii legi.

In fața noii legi sancționate și promulgate, care a intrat în vigoare încă dela 19 Decembrie 1925, se pune deci, în chip absolut ilegal, o serie de dispoziții „excepționale” și „provizorii”, menite a asigura voturile minorităților, cari au crezut că pot să-și aranjeze situația politică și culturală, exploatând până la sânge slăbiciunea și impopularitatea unui guvern, care se crede în drept a călca în picioare o lege pozitivă a țării.

Cititorii acestui organ știu foarte bine, că

noua lege a școlilor și îndeosebi aceea a școlilor particulare nu corăspunde vederilor noastre și că am fost totdeauna în primele rânduri ale celorce au militat pentru respectarea drepturilor câștigate din parte susținătorilor de școli confesionale. Se mai știe apoi, că, nemulțumiți cu dispozițiile supărătoare și pentru școlile bisericii noastre ale acestor legi, suntem și vom fi în continuare luptă pentru înlăturarea acelor. Dar asta nici pe departe nu înseamnă, că am putea aproba ilegalitatea ministerului de instrucție, care îndrăsnind să nu respecte azi o parte din dispozițiile legii, va avea ca mâine îndrăzneala de-a călca în picioare legea întreagă, înlocuind-o pur și simplu prin „decizii” arbitrare, cari nu știm unde pot să ne ducă.

Alături de toată presa românească, înfierea deci și noi această dispoziție și cerem ca legile să intre, pe întreagă linia, în drepturile lor inviolabile.

Pentru „Biruința” din Cluj.

Un capitol de rușinoasă înjosire a presei până la treapta, unde nici când n'ar trebui să poată ajunge.

Se știe, că „Biruința” din Cluj, principalul organ de recentă propagandă averescană în părțile ardelenne, nu a prea ales în timpul campaniei electorale mijloacele prin cari credea că poate veni în ajutorul actualului guvern. Comentariile curioase și tendențioase, pe cari le-a făcut celor câteva articole politice apărute în coloanele noastre — comentarii, de cari ne-am ocupat și noi la rubrica „Telefonului” —, sunt și ele o dovadă a acestei afirmații. Mult mai grăitor pentru teza noastră este însă argumentul ce se desprinde din cele publicate de acel organ în numărul său de Rusalii, cu două zile înainte de alegeri, când nime nu mai putea da, în timp util, o desmințire a celor afirmate de el.

In situația precară de notorie impopularitate, pe care o avea guvernul în actualele alegeri, atitudinea bisericii noastre nu era de loc indiferentă pentru organele lui de publicitate. „Biruința” a cercat deci să slăbească, pe cât numai posibil, îndrumarea pentru sprijinirea partidului național, dată de directorul nostru în aceste coloane. A venit deci cu comentariile pomenite mai sus, dar ele, neavând o importanță mai pregnantă și putând fi corectate din partea noastră la timp, nu au fost socotite ca suficiente pentru a putea produce în știrile compacte ale clerului nostru și numai o diversiune cât de mică. S'a recurs deci, în momentul fatal amintit, la un ordinar șiretlic de bălcu, prin care „Biruința” s'a degradat până la ultima treaptă a lipsei de cinste gazetărească.

Și iată anume cum.

In numărul său dela 23 Maiu, „Biruința” a crezut că poate publica sub titlul „*Biserica unită și partidele politice*” — căruia a ținut să-i adaugă și acest subtitlu: „Mitropolitul Vasile al Blajului sfătuiește clerul să nu mai facă politică. — Panica din partidul național” — următorul articol, vrednic de-a fi reținut în întregime:

Blaj 21. — Chestiunea atitudinii politice a clerului greco-catolic, care se știe preocupă toate cercurile conducătoare ale partidului național și pe toți factorii bisericii greco-catolice, a fost din nou pusă la ordinea zilei cu ocazia serbărilor dela Blaj.

Discuțiunea ce-a urmat a fost extrem de interesantă și judecând după răspunsul dat de către șeful bisericii greco-catolice, chestiunea a căpătat o deslegare definitivă.

După terminarea serbărilor, Duminecă dimineața, o delegație de preoți greco-catolici din județul Făgăraș, membri marcanți ai partidului național s'au prezentat la I. P. Sa, pentru a-l informa asupra situației bisericii și a credincioșilor din acel județ. Cu această ocazie membrii delegației au întrebat pe înaltul prelat, ce sfat le dă în

vederea alegerilor, întrebare la care mitropolitul Va a răspuns următoarele:

„Sfatul meu este să vă abțineți dela orice politică și dela orice propagandă pentru alegeri. A sit timpul când biserica trebuie scoasă din învălșagul luptelor politice, aceasta pentruca biserica să poată menține prestigiul și să poată supraviețui timpurilor”.

Un canonic, care conducea delegația, surprins de răspunsul înaltului prelat, a făcut următoarea întrebare:

— Nici sprijin pentru partidul național?

— „Nici!” a replicat mitropolitul Vasile. Zilele de stă, încă înainte de alegeri, voi da o circulară, prin care voi arăta toate motivele cari ne îndeamnă să scoatem biserica din frământările politice”.

Această declarație adusă la cunoștința conducătorului partidului național a produs o adevărată panică.

— După informațiile pe cari le avem, d. Maniu mi trimis un emisar la mitropolitul Vasile, pentru a-l ruga ca cel puțin să amâne circulara până după alegeri.

V. M.

Intreagă această poveste, cu forma ei verosimilă ticluire, care o pune în legătură cu serbările dela 3/15 Maiu, când nu era esch să vină la Blaj și preoți din părțile Făgărașului, de unde se trage și mitropolitul, care datează din Blaj, și care îndrăznește să citeze chiar, cuvânt de cuvânt, pasagii întregi din vorbele, pe cari le-ar fi spus înaltul prelat, es însă — după cele mai autentice informații, pe cari le deținem din loc competent — dela început până în capet o scornitură din cele puțin onorabile, pe care nici inițialele V. M. care o semnează, nici d. Al. Hodoș, directorul „Biruinței”, dar nici chiar „marea biruință” electorală, în sprijinul căreia a fost ticluită, nu o va putea șterge vreodată de pe coloanele, pe cari au pătat-o cu minciuni și neadevăruri atât de sfruntate.

Fiind după alegeri, chestiunea nu mai poate avea pentru ele nici o importanță, și dacă totuși am crezut că e necesar, să venim cu această punere la punct, este pentru a nu lăsa nimănui impresia păgubitoare a unor vorburi din loc atât de înalt, cari nu s'au produs, și pentru a înfiera, după cuviință, atitudinea in calificabilă a „Biruinței”, absolut străină de spiritul presei cinstite a Ardealului nostru.

Cronică bisericască.

Beatificarea Venerabilei Ioana Antida Thoret. O nouă fiică a Franței catolice a fost beatificată Dumineca trecută din partea sf. Părinte al Romei în șirul fericților: Este Venerabila Ioana Antida Thoret († 1826), fundatoarea congregației „Surorile carității”.

Adevărată „fiică alui Petru”, această sfântă călugăriță a stat în tot timpul vieții sale sbeșcimate (a trăit pe timpurile mării revoluții franceze) sub sugestiile, prea adeseori direct ale dumnezeescului învățător și a locțiitorului său dela Roma. Dragostea față de bolnavii de alți năcăjiți i-a dat gândul fericit de-a întemeia în 1799, la Besancon, în Franța, o modestă casă a milei creștine, din care s'a dezvoltat în timpul puternică congregație a „Surorilor carității”, cari împrăștiate în 582 de eparhii de Franța, Belgia, Elveția, Italia, Anglia, Egipt, Liban, Siria și aiurea, laudă — prin activitățile lor caritative apreciate de lumea întreagă — măririle lui Dumnezeu în nu mai puțin decât 997 instituții de opere caritative și educative.

Ridicarea Venerabilei Thoret la gloria fericților chiar în acest an a jubileului Francisc de Assisi, el însuși un mare apostol al iubirii active a deaproapelui, este pentru întreagă creștinătatea un puternic îndemn la imitarea virtuților ei practice.

Sinodul diecezan dela Oradea. Anunțat din partea noastră îndată după convocare făcută în cursul iernii trecute, dăm și noi

după un rezumat din „Vestitorul“ mai nou — o privire asupra hotărârilor mai importante ce s'au luat în sinodul dela 4—6 Maiu al eparhiei noastre orădane.

Pentru a asigura clerului o viață cât mai curată, sinodul impune preoților o întreagă serie de acte de pietate (meditație, examinarea conștiinței, mărturisire de 4 ori la an, exerciții spirituale tot la 3 ani), iar pentru perfecționarea lui în cele ale cunoștințelor teologice introduce examenul de paroh, pe care fiecare preot e dator să-l facă în primii cinci ani după hirotonire. Deosebită atențiune a dat sinodul și inculcării diferitelor datorințe preoțești, fiind aici iarăși cu deosebită considerare la partea spirituală a acestora (predici, reuniuni pii, catehizare, exerciții spirituale pentru elevii de școală ș. a.)

Afară de aceste hotărâri deosebit de importante, dar al căror control este de multeori foarte dificil, sinodul s'a ocupat pe larg și de chestiuni de ordin mai strict administrativ, cum sunt conferirea beneficiilor, împărțirea venitorilor parohiale, chestia stoloilor, diferitele registre și altele. Tot aici amintim și hotărârile luate pentru ameliorarea situației preoților deficienți, a văduvelor și orfanilor de preot, în sensul, că fiecărui preot deficient i-s'a asigurat, și până la aranjarea definitivă a pensiei, un ajutor lunar stabil de 1500 lei, pentru văduve câte 750 lei, iar pentru orfanii de preoți câte 500 lei lunar.

Dupăcum se vede și din această schițare sumară a hotărârilor la cari s'au oprit părinții sinodului dela Oradea, ele constituie un mare pas înainte pe calea progresului sfintei noastre biserici.

Zile de sărbătoare la Milano. Grație stăruințelor neobosite ale forțelor grupate în jurul universității „sf. Inimi“ din Milano, condusă de p. Gemelli, orașul acesta a fost, începând cu Dumineca Rusaliilor, timp de 3 zile, teatrul unui înălțător congres al regalității Mântuitorului. Reprezentanți ai credinței și științei catolice din întreagă Italia au examinat și discutat în aceste zile de sfânta reculegere sufletească întreg complexul de chestiuni, cari pot fi aduse în discuție într'un atare congres. Ideea regalității Mântuitorului s'a examinat întâiu din punct de vedere teologic, istoric și liturgic, pentruca dela această teorie să se treacă apoi la partea practică a chestiunii, la analizarea situației în care se găsește societatea modernă, la relele cari o subtrag de sub influința binefăcătoare a regalității Mântuitorului, și la cumpănirea mijloacelor potrivite pentru înlăturarea acestor rele.

Susținute din partea unor personalități marcante (ca Gemelli, Mazzella, Caragnani ș. a.), aceste probleme ținute în spiritul enciclicei despre regalitatea lui Hristos a Papei Pius al XI-lea, au fost pentru toți cei de față, și prin ei pentru întreagă Italia, un puternic chiag pentru înfăptuirea cât mai deplină a cunoscutului program pontificiu: Pax Christi in regno Christi.

Un congres unionist la Viena. Lumea trecută s'a deschis la Viena, în Austria, sub egida alor două mari societăți științifice (Leo-și Görres-Gesellschaft), un nou congres unionist menit a găsi noi puncte de apropiere între biserica Romei și bisericile ortodoxe ale Orientului creștin. În chip firesc, atențiunea principală a lumii apusene se îndreaptă statornic spre marea biserică a Rusiei, ajunsă în contact destul de nemijlocit chiar și cu Vaticanul, și de aceea prezența la congres a unui însemnat număr de Ruși (între cari și vestitul general Wranghel) dă cele mai bune nădejdi

pentru promovarea marelui gând al unirii bisericilor.

Alături de munca ce se depune pe acest teren din partea congreselor cu timbru slavon dela Velehrad, contribuția lumii științifice a Germaniei, cu cari Rusia modernă are legături politice și economice destul de strânse, poate să aducă chiar rezultate destul de apropiate.

Proximul Consistor secret, în care se va crea o nouă serie de cardinali, se va ținea, după informațiile pe cari le avem din „L'Osservatore romano“, la 21 Iunie c. iar obișnuitul Consistor public, care-i urmează, va fi la 24 a aceleiași luni.

Curioasă și de numele noilor cardinali, lumea catolică așteaptă data acestui Consistor mai ales pentru alocuția pe care o va ținea sf. Părinte al Romei, care știe să atingă totdeauna chestiuni de cea mai mare și mai actuală importanță.

Săptămâna politică.

Singura preocupare serioasă a politiceii interne din ultima săptămână a fost **rezultatul alegerilor parlamentare**, făcute pentru Camera Marția trecută, iar pentru Senat (sufragiu universal) ieri, Vineri, în 28 Maiu. Asupra rezultatului dela Senat vom putea da amănunte abia săptămâna viitoare, cele referitoare la Camera se cunosc însă aproape în întregime, deși rezultatul oficial și deci singur definitiv nu s'a publicat încă, până în momentul când scriem aceste șire, decât privitor la 18 județe.

— Combinând aceste date oficiale cu cifrele cunoscute din încheierile făcute pe județe, rezultatul total al alegerilor pentru Camera prezintă **proporția dintre partide** în următoarele cifre globale: Guvernul va avea în total 285 mandate (dintre cari 107 în temeiul coeficientului pe țară), opoziția unită 76 mandate (45 din acestea în temeiul coeficientului), partidul liberal 18 mandate, iar liga creștină a dlui Cuza 8 mandate. Toate celelalte fracțiuni (socialiști, comuniști ș. a. au rămas fără mandate, fiindcă n'au putut întruni nici 2% a voturilor pe țară și nici n'au atins în vre-un județ majoritate absolută.

— Calculul acesta nu cuprinde datele din județele Dorohoiu, Ilfov și Chișinău, și astfel va mai suferi — poate și din alte motive — o mică deplasare într'o parte sau alta, dar icoana pe care o prezintă este destul de reală, așa că **guvernul Averescu se poate socoti viabil**, având — pentru caz de necesitate — chiar și cele două treimi de voturi cerute pentru soluționarea chestiunilor mai importante.

— Cele circa 76 de mandate, cari vor reveni, după calculul de mai sus, blocului partidului național și țărănist, nu ating nici pe departe nădejdiile întemeiate ale acestor partide, dar față de situația partidului liberal, care din majoritatea covârșitoare avută în parlamentul trecut, a fost redus la cele 18 mandate, ele constituie totuși un rezultat foarte apreciabil, care față de situația din parlamentul liberal prezintă chiar un câștig însemnat. **Proporțiile mai reduse ale biruinței blocului merg în cea mai mare parte în detrimentul partidului țărănesc**, care — afirmative, pe urma unei terori electorale neînchipuite — a fost redus în vechiul regat la o situație inferioară celei din parlamentul liberal.

— În Ardeal, în schimb, **partidul național a reperțat o învingere din cele mai strălucite**, a cărei semnificație nu va putea scăpa nici unui factor politic al țării. Majoritățile absolute câștigate în 7 județe (Alba, Cluj, Făgăraș, Hunedoara, Maramurăș, Someș și Turda)

și cele relative din alte 3 județe (Bihor, Sălaj și Sibiu), cari dau un număr de voturi aproape egal cu acela al guvernului, sunt dovezi hotărâtoare pentru vitalitatea acestui partid, care, cu toate defecțiunile „fripturiste“ nu numai că n'a pierdut din teren, ci a putut chiar să-și sporească mandatele până la cifra de circa 50, deci aproape la dublul deputaților din parlamentul trecut. Și învingerea aceasta primește o semnificație specială din faptul, că se datorește exclusiv voturilor românești, date într'un elan de însuflețire absolut nemaipomenit până acum.

— Un alt moment destul de însemnat al acestor alegeri este câștigul relativ foarte însemnat la care a ajuns, cu cei 8 deputați ai săi, **liga creștină de sub prezidiul dlui A. C. Cuza**, care s'a prezentat acum pentru întâia dată în alegeri. Adevărat, că guvernul nu i-a făcut nici o dificultate, ba pe alocurea a sprijinit-o chiar pe față, dar, oricum ar fi, rezultatul obținut este considerabil.

Știri mărunte.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe p. *Victor Negrea* de paroh la Bălcaciu, pe p. *Octavian Pop* de adm. parohial la Vișag, iar pe p. *Ioan Lungu* de adm. parohial la Stupini.

Profesorul V. Pârvan în străinătate. Timp de două luni și jumătate, secretarul general al Academiei române, savantul profesor Vasile Pârvan, a făcut un turneu cultural prin țările apusene, contribuind, cu înaltele sale calități, într'un chip deosebit de măgulitor și avantajos, la impunerea respectului cuvenit științei românești. A răspuns întâiu invitației universității din Cambridge, unde a ținut, 2 săptămâni, un curs asupra civilizațiilor antice dela Dunărea inferioară. De acolo a fost invitat la universitatea din Londra, unde a vorbit despre înrăuirile grecești asupra Europei carpatodanubiene. Trecând apoi la Roma a aranjat chestiunile ținătoare de școală pe care o conduce acolo, organizând seria anuală de conferențe și comunicări științifice ale învățaților streini la această școală. De aici a fost invitat la Institutul de France din Paris, unde a făcut o comunicare asupra ultimelor sale cercetări, iar la Sorbona a ținut o conferință asupra Dunării române. De aici a trecut la Bruxelles, reprezentând Academia la Uniunea academică internațională, și la Geneva, unde s'a ținut un congres al comitetului internațional al științelor istorice.

Locale. Dumineca viitoare, a doua după Rusalii, va predica în catedrală p. *Augustin Caliani*, directorul liceului de băieți.

— Ajungându-se, în sfârșit, la punctul de-avea lumina electrică, cu toate avantajile de ordin economic pe cari le ofere această cuccire, toată lumea se pregătește acum la **înlăturarea mizeriei de apă**, care în anume timpuri ia proporțiile unei adevărate crize. Rezolvirea acestei probleme, care nu mai îmbie temeiul necesar unei comercializări, nu poate veni însă dela indivizi sau societăți particulare, ci singur și exclusiv dela ceice dețin puterea de stat. Blajui a ajuns oraș de reședință. Statul și organele lui trebuie deci să facă tot posibilul ca acest oraș să iasă și sub aspectul acesta din situația de sat năcăjit în care se găsește și după 7 ani dela înfăptuirea României mari, pentru care a lucrat cu atâta însuflețire și devotament.

— Fiind vorba de apă, încreștam cu bucurie, că **lucrările pentru regularea albiei Iârnavei mari**, porțiunea câmpul libertății, au fost reluate. Pornite acum mai din bună vreme, sperăm, că rezultatul lor va fi mai durabil decât

cel din anul trecut, stricat în cea mai mare parte de apele primăverii.

Noi mărci jubilar. Din prilejul aniversării de 60 ani a M. Sale Regelui Ferdinand s'au tipărit de curând la München (Germania) noi mărci jubilar, cari vor fi puse în circulație, începând cu ziua de 1 Iunie c. S'au imprimat 200,000 serii complete de 10 bani, 25 bani, 50 bani, 1 leu, 2 lei, 5 lei, 6 lei, 9 lei și 10 lei. Desenele lor, reprezentând figura regelui jubilar, au fost făcute de pictorul Basarab, iar executarea tehnică, care afirmativă este ireproșabilă, a fost condusă de dl Bacman, inspector general la serviciul P. T. T.

Guvernul italian a oprit nebunia jocurilor moderne. Presa anunță o nouă măsură radicală a guvernului fascist din Italia. Văzând nebunia, ce s'a instăpănit asupra lumii prin introducerea lascivelor jocuri moderne, împrumutate dela cele mai inferioare triburi ale popoarelor din Africa, a oprit pur și simplu aranjarea petrecerilor și balurilor publice. Pe viitor se vor îngădui petrecerile numai în familie, dar și dela acestea sunt oprite fetele mai mici de 16 ani. — Urmarea e, că a doua zi au trebuit să se închidă o sumedenie de localități de joc, ceea ce a provocat o adevărată consternare în rândurile proprietarilor acelora. În schimb, sunt foarte mulțumiți părinții și capii de familie, cari, afară de însemnatele crucări ce vor realiza, vor ști de acum odraslele lor la adăpostul uneia din principalele surse de corupție ale acestora. — Pe când ceva similar și la noi?!

† **Păr. Iosif Arieșan**, paroh și vice-protopop onorar la Certege (arhidieceză), s'a stins pe la începutul lui Maiu, în anul 61 a etății și 37 al preoției sale cinstitute. În munții apuseni, păr. Arieșanu a fost o figură din cele mai bine cunoscute. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Păr. Augustin Santai**, paroh în Gurba (eparhia Orăzii), s'a stins la 29 Aprilie c. în anul 52 al vieții și 28 al preoției sale cinstitute. — Odihnească în pace!

† **Păr. Aurel Popoviciu**, paroh și protopop onorar în Mocira (eparhia Orăzii), s'a stins la 2 Maiu c. în anul 65 al vieții și 41 al preoției sale cinstitute. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Inginerul Iustin Nicoară**, conducătorul atelierului C. F. R. din Apahida, s'a stins la 18 Maiu, în urma unui grav accident de tren, la vrăstă de abia 27 ani. Vrednic elev al școlilor din Blaj, a fost o mare nădejde a tuturor celor care au știut de frumoasele-i studii făcute la politehnica din Torino. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

F. Oradea. Chestiunea pretinsului interview cu păr. mitropolit, o găsiți la alt loc al acestui număr, de unde veți scoate tot ce Vă trebuie pentru apărarea tezei, pe care ați susținut-o. Din rezultatul alegerilor ardelenese vor fi convins de altfel și adversarii, că o altă orientare poate duce la totală compromitere.

„Telegraful român“. Sibiu. Că ce zic »ortodocșii« DVoastră la gândul ce-l are biserica unită de-a face, și încă cu ajutorul partidului național, o nouă episcopie în părțile nordice ale Ardealului, și una — o spuneți DVoastră — în capitala țării, nu o știm, fiindcă nu-i cunoaștem mai de aproape. Judecând însă după rezultatele, pe cari partidul dlui Maniu le-a avut în alegerile din județele sudice ale Ardealului (Brașov, Făgăraș, Sibiu, Alba, Hunedoara, Arad și toate celelalte), unde ortodocșii DVoastră n'au încetat, pe cât, știm, a fi în majoritate absolut covârșitoare, abia credem că acești credincioși ai ortodoxiei românești, cari nu vreau să știe nimic de apucăturile fanariote ale cutărui zurbagiu confesional, să fie străin de gândul de-a se da, în folosul binepriceput al țării mărite, și bisericii noastre toate instituțiile de cari mai are nevoie. Fiți deci deplin asigurați, că la timpul său, când — și sperăm că nu prea târziu — se va pune în concret înființarea noilor noastre episcopii și a unei facultăți de teologie universitară, ortodocșii mireni ai DVoastră, cari știu foarte bine că aceste instituții n'au să servească, în ultimul punct, decât tot interesele românismului, nu vor merge alături de confesionalismul DV. îngust și păcătos, ci vor sta — ca și acum — alături de cei ce au tăria de-a servi, cu toate riscurile momentului, marea idee a naționalismului integral, care ne-a dat — chiar cu aportul atât de însemnat al Blajului — România întregită.

Dr. G. Cluj. Informația de care ne scrieți, că adevărat »Papa ar fi dat o jumătate milion pentru propagandă contra Patriarhului ortodox dela București«, era atât de absurdă, încât am fost siguri, că organul oficial al I. Preasfințitului dela Sibiu va reproduce-o și el. De acolo ea se va trece, cu absolută siguranță, și în toate celelalte publicații oficiale ale ortodoxiei dominante dela noi, făcând prin aceasta cel mai prost serviciu patriarhului, pentru o propagandă în jurul căruia se spunea, mai deunăzi, că nu prea a fost nevoie de stimulări sf. Părinte al Romei. — Ba nu, zău, spuneți celor ce pun astfel de chestii, să nu ne silească a scormoni prea mult anumite dosare patriarhale.

D. Valealungă. Din greșală ziarul adresat DVoastră s'a directivat în altă parte. Din cauza aceasta nu l-ați primit. Incepând cu numărul 17, Vă trimitem toți nri. Abonamentul l-am primit — Revista de care întrebați nu mai apare, pentru că cei ce o fac nu mai au, se vede, timpul necesar pentru a o face. Să sperăm însă, că în cele din urmă tot se va găsi un aranjament pentru a-i asigura din nou apariția regulată, ca în vremurile ei cele bune. Credem deci, că nu e bine să insistați pentru retrimiteră abonamentelor plătite.

B. Războieni — Cetate. Tipărint din nou adresele, din greșală adresa DVoastră a rămas afară. Aceasta e cauza că n'ați primit nrii din urmă din ziarul nostru. Vă rugăm, să scuzați. Nrii lipsă i-am trimis.

M. Beins. Pentru completarea abonamentului până la finea anului curent, Vă rugăm să binevoii a ne mai trimite încă 30 Lei.

P. Cluj. Adresa am corectat-o. Suma trimisă am primit-o.

Oficiul parohial gr-cat. Bilbor. Chităm primirea sumei de 180 Lei.

S. Vălioara. Am primit suma trimisă de 200 Lei.

Mitropolia română unită de Alba-Iulia și Făgăraș — Blaj.

Nr. 2770/1926.

Licitațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de **Luni 14 Iunie 1926**, orele 9, se va ținea licitație publică cu oferte închise, în biroul Administrației Centrale Capitulare din Blaj, pentru **darea în întreprindere a clădirii complete a lotului al doilea din Institutul Recunoștinței**, precum și pentru **continuarea clădirii Capelei arhierelor din Blaj**.

Se pot prezenta oferte pentru toate grupele de lucrări, pentru grupe singuratică, ori pentru mai multe grupe.

Licitația se face pe serii de prețuri unitare.

Caietele de sarcini, planurile și piesele contractului, necesar pentru întocmirea seriei de prețuri se pot consulta la sus numita Administrație Centrală Capitulară, începând cu ziua de Luni, 31 Maiu 1926, în fiecare zi de lucru, între orele 10—12, de unde se pot obține și formularele necesare pentru ofertă — cari formulare sunt obligatoare —, precum și condițiunile speciale ale licitației.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 22 Maiu 1926.

VASILE SUCIU.

Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 20—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc.**, precum și o dăjdi bisericești: **Vestminte și Prapori** din cele mai bune stofe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile.

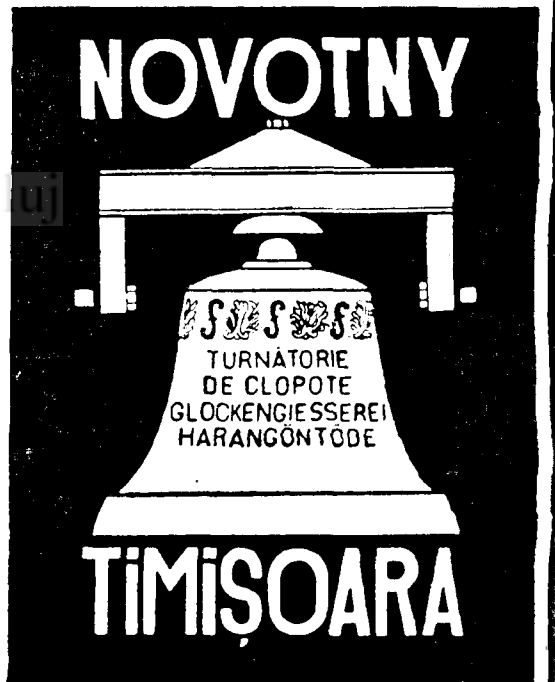
Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

RECLAMA

::: este sufletul comerțului :::

(165) 2—12

Cetiți și răspândiți: „UNIREA“

ALLO, ALLO!! VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La firma **HENRIC TRENCȘINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin, bine asortat și inepușabil

TOT ACOLO se încaadrează tablouri, se pun geamuri la ferești și se găsește orice marfă de sticlărie.

Prețuri ieftine, serviciu prompt.

(157) 6 6.

HENRIC TRENCȘINER, Blaj, Str. Regina Maria.